

Lapinovci. Tak sú alebo nie sú najkrajší?

dennikn.sk | 11.8.2016 | Rubrika: Blog | Strana: 0 | autor: [Zuzana Štelbaská](#) | Téma: BIBIANA

Je ich veľmi veľa, vyzerajú skoro rovnako a nosia v ušiach štuple. Ako vidno, sú to zajace....

Takto nejakoby mohol vyzeráť úvodný rozhovor pri pohľade na obal knihy Lapinovci z letiska. Spája v sebe tri elementy, ktoré sú pri čítaní zvyčajne zaujímavé pre chlapcov, ale zároveň aj pre dievčatá vo veku od cca 8 rokov - zvieratá, doprava, vtip. Každý si niečo nájde. Považujem to za fakt hodný zdôraznenia, pretože dnes sa mnohé knihy pre deti snažia na seba upozorňovať v súvislosti pohľadom, pre ktoré sú určené. V ôsmich rokoch sa už zvyčajne malí ľudia začínajú záujmovo profilovať a samostatne selektovať, čo ich zaujíma a literatúra sa im prispôbuje, začína ich od seba oddeľovať.

Rozprávačom v tejto knihe je zajac Albert, má šesť bratov a pri ich narodení sa starý otec radostne potrudzil fľašou mrkvového likéru. Albert v podobnom duchu rozpráva príhody svojej obrovskej rodiny, ktorá obýva nory pod parížskym letiskom Charlesa de Gaulla. Keďže ich je niekoľko stovák, o príhody nie je núdza a týkajú sa všeličoho zo zajačieho života na tomto nezvyčajnom mieste - sú tam stretnutia s fretkou, debaty s holubmi, snívanie o cestovaní, spoznávanie zajacov z iných krajín, až po dramatický záver, kedy celá Albertova rodina padne do pasce.

Text obsahuje mnoho vtipných zvrátov, ale rovnako aj mnoho opisov a vysvetľovaní, ktoré Albertovu snahu, vypovedanú v prvej osobe, malému čitateľovi občas trochu sťažujú. Mení sa to od príbehu k príbehu. Niektoré sú strhujúce, iné sa trochu vlečú. Ako život sám.

Kniha Lapinovci z letiska od autorky detskej sci fi a fantasy literatúry Viktórie Laurent - Škrabalovej, Košičanky žijúcej v Paríži, vyhrala minulý rok ocenenie **Najkrajšia kniha** jesene 2015, ktoré pravidelne organizuje **Medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana**. V tejto cene dvadsať porotcovia hodnotia vizuálnu stránku kníh a Lapinovci to, najmä vďaka ilustrátorovi Matúšovi Maťátkovi, dotiahli do zoznamu tých najlepších. Mladého slovenského grafika si kultúrna obec mohla všimnúť vďaka jeho veľkoformátovým linorytom, ktoré pod názvom Idoly vystavoval v Bratislave minulý rok. S kusom irónie sa v nich pohral s portrétmi Stalina a ďalších. Na detskú knihu sú jeho obrázky nevšedné. Sú dosť expresívne, všetko je obtiahnuté čiernou kontúrou, na pozadí sa mihajú bodky a štvorčeky, je v nich málo typicky detskej milosti či roztomilosti, hodili by sa skôr do kníh pre staršiu vekovú kategóriu. Hoci u dospelých možno práve toto zabodovalo, poviem úprimne, že moje deti lapinovské ilustrácie odmietli, aj keď si nie som istá, či z tých istých dôvodov, ktoré uvádzam vyššie. Bližšie vysvetliť mi to nedokázali a to nemôžem povedať, žeby pred tým umenie ako také nevideli, pretože majú viacero detských encyklopédií o dejinách umenia, na ktorých vyrastajú. Oceňujem však, že dostal priestor mladý a zaujímavý výtvarník, ktorý si, nepochybujem, svojich detských fanúšikov nájde, i keď asi bude o nich musieť trochu zabojskovať.